

MCC-voorzitter François Achten juicht centralisatie melkonderzoek toe

Melkonderzoek breidt uit

Het Melkcontrolecentrum Vlaanderen, kortweg MCC, innoveert en differentieert. Zo vindt in 2012 de introductie plaats van de zogenaamde 'slimme' monsterpotjes voor nog accuratere kwaliteitsbepaling van tankmelk. Maar ook het screenen van diergezondheid via melk evolueert in sneltempo.

MCC-voorzitter François Achten: 'We moeten in de markt proberen om de beste te zijn.'

tekst **Annelies Debergh**

Hoewel de voorjaarswerkzaamheden stilaan alle aandacht van de meeste melkveehouders opeisen, is François Achten bijna wekelijks op het hoofdkantoor van Boerenbond in Leuven te vinden. Aan vergaderen is de voorzitter van de sectorvakgroep melkvee inmiddels wel gewend. Sinds anderhalf jaar combineert hij de functie met het voorzitterschap van de raad van bestuur van Melkcontrolecentrum Vlaanderen, ook wel MCC genoemd.

Eind 2010 ontstond in het veld en bij MCC opschudding over onderzoek omtrent vals-positieve resultaten bij controle van melkmonsters op antibiotica. François Achten onderschrijft de nood aan accurate meetmethoden, maar betwijfelt of vals-positieve resultaten ook echt problematisch zijn. 'Vals-positieve resultaten voor antibiotica in melkstalen

duiken niet frequent genoeg op om in de praktijk ook echt een probleem te vormen.'

Hoe sluitend is onderzoek op antibiotica in melk vandaag de dag in Vlaanderen?

'Geen enkele meetmethode is tot op vandaag voor echt honderd procent juist, maar wellicht is de huidige gebruikte procedure – in overeenstemming met de eisen van het federaal voedselagentschap FAVV – het meest correct. De procedure voor het testen van melk op antibiotica is waterdicht.'

'Elk jaar zijn in Vlaanderen ongeveer duizend stalen na een eerste screening verdacht voor antibiotica, waarvan vorig jaar 363 monsters daadwerkelijk positief waren. Dat is 0,06 procent van alle genomen tankmelkstalen. Als een veehouder twijfelt aan een positieve test voor anti-

biotica, dan bestaan er mogelijkheden om daarover te discussiëren. Sinds een vijftal jaar worden positieve stalen bijgehouden voor tegenexpertisen. Bij aanvraag van een tegenonderzoek wordt dat uitbesteed. Weinig melkveehouders doen een beroep op een tegenonderzoek. Dat ziet onze organisatie als een teken dat de detectie van antibiotica vrij goed loopt. Behalve de controle door MCC gebeurt er via het Monimilk-programma nog een steekproefsgewijze controle op mogelijke besmetting in melk. De pakkanen voor de melkveehouder en voor leveringen in de melkfabriek bedraagt zo honderd procent. Dat bewijst dat Vlaamse melk een prima product is.'

MCC Vlaanderen verschilt in opzet van melkonderzoekscentra in de buurlanden. Wat zijn belangrijke verschillen?

'MCC is een interprofessionele organisatie die uit diverse sectoren tot stand is gekomen. Dat is in andere landen anders. In het bestuur van MCC zetelen melkveehouders die afgevaardigd zijn via de landbouworganisaties, maar ook uit de zuivelindustrie, CRV en DGZ. Vanuit die verwevenheid is er permanent overleg en worden onder meer voorstellen gedaan rond de kwaliteitsopvolging. Het FAVV moet ook goedkeuring geven aan die kwaliteitsbepalingen. Een recent voorbeeld is de overgang naar een continue vriespuntbepaling in plaats van de vroegere twee keer per maand. Zo wordt nu een preciezer beeld vastgelegd.'

de te maken. Het gaat over meer vraaggestuurde parameters die veeleer door zuivelverwerkers worden gevraagd en afhankelijk zijn van de producten die uit melk worden gegenereerd. Als laboratorium heeft MCC de instelling om daarop in te gaan. We moeten in de markt proberen om de beste te zijn. Als we voordeel halen uit samenwerking, dan doen we dat ook.'

Wat zijn belangrijke nieuwe perspectieven op vlak van melkonderzoek?

'Een belangrijke ontwikkeling is het invoeren van melkpotjes met een chip voor de monsternamen in 2012. In Vlaanderen gebeurt de monsternamen van tankmelk

Melk wordt de laatste jaren ook steeds meer gebruikt voor onderzoek op dierziekten.

'Alle melkonderzoek zit in Vlaanderen bij één enkele partij. Die structuur is ook voor de melkveehouders duidelijk. Melkonderzoek op dierziekten vindt plaats bij MCC, maar gebeurt in principe wel in opdracht van DGZ.'

'De samenwerking met DGZ heeft voor MCC op korte termijn veel doen veranderen. In dat kader is het toch wel een nieuwe trend dat MCC melkonderzoek op dierziekten wat meer gaat promoten en wil aantonen wat het belang daarvan is voor het eigen bedrijf. Een voorbeeld is de actieve deelname aan het para-tbc-programma vanuit MCC. Het aantal deelnemers blijft tot op heden echter vrij beperkt. Via een werkgroep proberen we de aandacht voor dierziekten als para-tbc nu weer wat aan te scherpen.'

'Bij de melkstalen op dierniveau is de jongste jaren ook een opvallende trend naar meer bacteriologisch onderzoek zichtbaar. Er is in de praktijk en ook vanuit de bedrijfsdierenartsen meer aandacht voor het onderzoek naar de oorzaak of de kiem aan de basis van mastitisgevallen. Ook in het kader van een gericht en verantwoord antibioticagebruik is die tendens alleen maar toe te juichen.'

Hoe belangrijk is het bedrijfsadvies binnen de werking van MCC?

'Het is uniek dat er een neutrale partij op de markt is in Vlaanderen die melkmachinetesten uitvoert. Een doormeting bij de oplevering van een nieuwe melkinstallatie biedt voor de veehouder de garantie dat de melkmachine daadwerkelijk in orde is. Ook bij celgetalproblemen is een natte meting van de melkmachine een eerste belangrijke stap naar een oplossing. Elk jaar voert MCC tweehonderd natte metingen op melkveebedrijven uit. Het totaal aantal bedrijfsbezoeken bedraagt ruim duizend. We maken er werk van om daar goed en voldoende in te investeren.'

'De poot bedrijfsadviesing kan ook ingeschakeld worden bij calamiteiten met de melk op een bedrijf. Wanneer bijvoorbeeld herhaaldelijk niet voldaan is aan de opgelegde kwaliteitsnormen voor melk en uiteindelijk een leveringsverbod dreigt, kan in samenspraak met de zuivelfabriek een beroep gedaan worden op de bedrijfsadviesdienst. Ook de vacature voor een dierenarts past in dat kader. Zo willen we de koppeling tussen uiergezondheid en melkmachinetesten nog meer sluiten.'

'Alle melkonderzoek in Vlaanderen zit bij één enkele partij'

De interprofessionele structuur zorgt ook voor een brede insteek op vlak van melkonderzoek. Zijn daar nog nieuwe ontwikkelingen?

'Melkonderzoek is de hoofdactiviteit van MCC en dat wordt verder gecentraliseerd. Behalve melkkwaliteitsbepalingen bij de producent draagt MCC ook zorg voor melkonderzoek aan afnemerskant. Dat is meer dan bepaling van de melkkwaliteit. Zo zijn er ook afnemers die boterzuur, het gehalte onverzadigde vetzuren of de aanwezigheid van thermoresistente bacteriën door MCC laten bepalen. Ook onderzoek op deze bestanddelen in melk probeert MCC te gel-

automatisch via proportionele meting aan de hand van apparatuur op de rmo-wagen. Elke rmo-wagen moet daardoor van andere meetapparatuur worden voorzien. Het voordeel is de perfecte registratie van tankmelkstalen en meer specifieke gegevens zoals de temperatuur van de tankmelk. Door de gechipte monsterpotjes kan een levering straks perfect gekoppeld worden aan een specifieke tankmelkmonster. Dat betekent een meer accurate bepaling van bijvoorbeeld vet- en eiwitgehalte bij dubbele melklevering en daardoor ook een correctere afrekening van de melkfactuur.'